

LIBERTARISCH TIJDSCHRIFT VOOR
INDIVIDUELE VRIJHEID EN
VERANTWOORDELIJKHEID
DE VRIJBRIEF

GEASSOCIEERD MET LIBERTARIAN INTERNATIONAL

MAANDBLAD 127
SEPTEMBER 1988

LIBERTARISME

Drs. J. Smid

Voorzitter Stuurgroep Libertarisch Centrum

Volgens Harry Browne is datgene "waar" dat werkt (is werkelijkheid).

Volgens Ayn Rand zou er een "objectieve werkelijkheid" bestaan buiten onze subjectieve wensen. Volgens sommige mystici zou er niets "echt waar zijn".

Ik vind een inter-subjectieve werkelijkheid het meest aannemelijk, buiten mijn eigen zintuigelijk en verstandelijk verkregen werkelijkheid. De Libertarische filosofie is de enige die ik ken die past op de door mij en anderen, aangenomen werkelijkheid.

De Libertarische filosofie is er tevens een die veel van hetgeen om ons gebeurt, verklaart en verduidelijkt. Ieder van ons is vanaf zijn vroegste jeugd en nu nog dagelijks omringd door onwaarachtigheden. Mythen en leugens worden als waarheden gepresenteerd. Het Libertarisme heeft dan ook een ontmythologiserende werking. Dit is haar kracht en haar "zwakte".

De meeste mensen willen (nee: moeten!) blijven geloven in een oppergod, een samenleving die belangrijker is dan individuen, de noodzaak van gewelds-initiëring en dwang, en in collectivisme. De meeste mensen moeten blijven geloven in de noodzaak, zelfs het goede, van een overheid.

Voor hen zijn Libertarische denkbeelden een psychische bedreiging. Hun cognitieve overleving, hun zelfbeeld, wordt door het Libertarisme bedreigd. Daarom willen de meeste mensen niets van het Libertarisme weten.

Daarom is het moeilijk voor Libertariërs om hun denkbeelden, gevoelens en gedrag consistent te houden.

De serie "Mythen" in de Vrijbrief is bedoeld om bepaalde onwaarheden te ontmaskeren. De Vrijbrief zelf richt zich tegen de desinformatie en de misinformatie die ons dagelijks worden voorgeschoteld.

Libertariër zijn vraagt niet alleen voortdurend zelf-confrontatie met eigen collectivistische denkbeelden en irrationele blokkades. Libertariër zijn vraagt ook filosofische en psychologische moed. En dat is ook tegenwoordig veel, maar niet te veel, gevraagd.

Definities
over definities 3

Libertaries Jongeren
Weekend 1988 6

Boeken
Crash en depressie 7

U als soevereiniteit 8

Het Kapitalisme
en het milieu 10

Gelezen 12

Mythe 8 13

KNO Congres 14

Conventie 15

AGENDA

De bijeenkomsten in Schiedam worden, voor zover vallend op onze vaste avond (de eerste donderdag van elke maand) gehouden in: De Ark, Hargplein 101 in Schiedam-Noord, telefoon: 010-470.82.76. De extra avonden zullen op een andere locatie plaatsvinden. Voor info hierover kunt u bellen met de redactie of het informatienummer voor de kring Rotterdam/Schiedam (na kantooruren).

De maandelijks bijeenkomsten in België vinden plaats op de eerste woensdag van elke maand. Informatie hierover: redactie.

De maandelijks bijeenkomsten van de kring Midden-Nederland vinden op iedere tweede maandag van de maand plaats. Voor telefoon: zie informatie.

0.00-24.00 dagelijks: THE BLACK BOARD: De eerste Noorse Libertarische Database voor Bell 300/1200 en CCITT 1200/2400 Tel: 09-47-2555561 (voor België 00).

12 sept. Informatieavond voor nieuwkomers en alle andere geïnteresseerden. (verdere informatie zie eind agenda).

22 sept. Eurorep meeting in Hoorn, Hotel Zeezicht.

23/25 sept. Conventie in Hoorn, Friesland. Deze conventie zal gehouden worden in Hotel Zeezicht. Prijs voor het gehele weekend, incl. volpension en conventiekosten f275,-.

30/9-2/10 Liberty 88 Conference. The Imperial Hotel, Southhampton Row, London WC1; Entree 7,- Pound. Tijdige aanmelding noodzakelijk; info redactie. Onderwerpen o.a. An Evaluation of the Thatcher Experiment; The Philosophy of Freedom The World Wide Freedom Struggle, The loss of Housing Freedom, Racism, A Libertarian Critique, Property Rights and Third World Development, The Levelers and Liberty etc.

Sprekers: Prof. Ken Minogue, Prof. Alice Coleman, Prof. Antony Flew, John Burton, Stephen Davies, Chris Thame, Brian Micklethait, Peter Fells, Bruce Anderson, Rodney Atkinson, David Hoile, en anderen.

6 oktober Bijeenkomst Schiedam.

3 november Bijeenkomst Schiedam.

4 nov. 88 Congres KNO in Utrecht. Verdere gegevens zie elders in dit nummer.

1 december Bijeenkomst Schiedam.

7-13 juli 1989 International Libertarian Convention in Parijs.

aug. 1990 International Libertarian Convention in Vancouver Canada.

De avonden op 5 en 12 september zullen zij dhr. J. Smid, Bergluststraat 8, 3054 BM Rotterdam, gehouden worden. Indien U aan een of meer van deze avonden deel wenst te nemen, dan gaarne tijdig bericht aan de redactie. De bijdrage in de kosten voor deze avonden zal f 5,- bedragen.

Sluitingsdatum inzenden copy voor VB 128/129 23 september 1988.

INFORMATIE

Abonnement op de Vrijbrief (8 nrs./jaar elk nummer 16 tot 20 p.)

NEDERLAND:

f 50,00, abonneren door storting op bankrekening DE VRIJBRIEF, Amrobank 46.24.31.320, (Giro 8238 AMRO Amsterdam) of per cheque aan Libertarisch Centrum, Antwoordnummer 551, 3100 WS Schiedam.

BELGIE: BF 900,00.

Bank J. van Breda, Antwerpen nr. 645.1240465.64 of per cheque aan Libertarisch Centrum, Herenthalsebaan 109, 2100 Deurne.

REDACTIE: W. van Hulten.

Fr. Haverschmidtlaan 31, 3116 JK Schiedam
Tel.: 010-4262724.

Kring Midden Nederland; Tel.: 03444-2121.

DEFINITIEF OVER DEFINITIES

Koos Swart

De eerste definitie die gegeven moet worden is de definitie van definitie.

Een definitie van de betekenis van een woord of symbool door iemand is een omschrijving of aanduiding van het aspect van de werkelijkheid waarvoor dit woord staat op zo'n manier, dat hierin uitgedrukt wordt hoe dit aspect zich onderscheidt van alles waarvan hij kennis heeft, waarvan hij weet heeft, of waarvan hij zich het bestaan bewust is.

In de definitie van definitie kwamen de termen 'omschrijving' en 'aanduiding' voor. Aanduiden kan plaatsvinden door het aanwijzen.

Een Ostensieve definitie is een definitie door aanwijzen. Kleuren worden bijvoorbeeld op deze manier van een naam voorzien.

Er is een verschil tussen een woord en zijn betekenis. Een Woord is een symbool voor een definitie. De betekenis van een woord is de definitie van dit woord.

Een begrip is een woord, samen met zijn betekenis. We zeggen, dat iemand de betekenis van een woord begrijpt, als hij aan de hand van de definitie kan zien, hoe het begrip dat staat voor dit woord zich onderscheidt van alle andere begrippen die hij kent.

Sommige mensen maken misbruik van het feit, dat er een verschil is tussen woorden en hun betekenissen. Deze mensen geven dan aan bepaalde woorden andere, soms zelfs volkomen tegengestelde betekenissen dan ze oorspronkelijk hadden. Om deze vorm van in verarring brengen duidelijk te maken volgen nu een aantal definities die in deze zaak klaarheid brengen.

Een Gestolen Woord is een woord waaraan een andere, soms zelfs een volkomen tegengestelde betekenis gegeven wordt dan de oorspronkelijke. Ayn Rand gebruikte hiervoor de term 'stolen concept'.

Een Drijvende Abstractie is een begrip dat niet op een duidelijke wijze gerelateerd kan worden met de werkelijkheid, of zelfs geen enkele referent in de werkelijkheid kan hebben. Voorbeelden: 'God, Extremisme'.

Een 'pakket-definitie' is een definitie die impliciet gegeven wordt door een opsomming te geven van een aantal verwante termen, en daaraan het woord, dat van betekenis voorzien moet worden toe te voegen. Dit toevoegen van dit woord gebeurt meestal aan het eind, want de verschillende verwante termen dienen al-

leen om een bepaalde emotie op te roepen en door de opsomming deze emotie steeds meer te versterken. Als de emotie dan op zijn sterkst is, dan wordt het woord dat van een betekenis voorzien wordt, genoemd, zodat deze emotie voortaan geassocieerd wordt met het woord. Op deze manier kun je een vooroordeel aanbrengen bij mensen.

Voorbeelden: 'Ik heb een hekel aan milieuverontreiniging, atoomwapens, oorlog, massamoord en mijn schoonmoeder.'

'Ik ben tegen totalitaire regimes, machtsmisbruik, uitbuiting van de werkende klasse en Kapitalisme.'

Een Anti-Definitie is een serie woorden die schijnbaar een definitie vormen, maar waarbij het denken zich geen voorstellen kan vormen omdat de manier waarop de definitie opgesteld is tegenstrijdigheden bevat. Het denken kan zich alleen iets voorstellen bij iets dat geen tegenstrijdigheden bevat. Voorbeelden: 'Algemeen Belang' (Er bestaan alleen maar belangen van individuen, en die belangen zijn vaak volkomen met elkaar in strijd) 'Openbaar Bezit'. (Het is altijd iemand die iets bezit. Iets bezitten wil zeggen, ermee kunnen doen wat je maar wilt. Met het z.g.n. openbare bezit mag niemand doen wat hij maar wil. Dit betekent dat iets, wat als openbaar bezit aangemerkt wordt, door niemand bezeten wordt. Want niemand mag ermee doen wat hij wil).

DE EERSTE DIMENSIE: HET BESTAAN.

We kunnen nu de definitie geven van het begrip 'bestaan'.

Iets bestaat, als het ostensief gedefinieerd, dus aangewezen kan worden. Aangewezen in de meest brede betekenis van het woord. Emoties bijvoorbeeld: bestaan, omdat de personen die de emotie heeft in zijn lichaam de plaatsen kan aanwijzen waar hij de uitwerking ervan voelt. Evenzo bestaan massa, elektrische velden, enz. Het aanwijzen dient dan om hetgeen waargenomen wordt te onderscheiden van al het andere, dat ook waargenomen kan worden.

Het Bestaan is de som van alles, wat bestaat. (Die Welt ist alles, was der Fall ist. Wittgenstein).

Als iets bestaat, dan kan het aangewezen worden. Dit betekent echter niet, dat het bestaan van iets afhankelijk is van het kunnen aanwijzen ervan. Nee, het kunnen aanwijzen van iets bestaands is van het bestaan ervan afhankelijk, en niet omgekeerd. Als iets bestaat, dan kan het aangewezen worden. Maar als er aangewezen wordt, dan wil dit niet zeggen, dat er iets bestaands

>>

>>
aangewezen wordt. Iemand kan bijvoorbeeld hallucineren, en een geest aanwijzen.

Het Bestaan van alles dat bestaat, het Bestaan van het Bestaan is onafhankelijk van ons. Dit feit kan uitgedrukt worden door de formule:

HET BESTAAN BESTAAT

Een waarheid is een definitie van iets bestaands, of van een attribuut van iets bestaands, (een existent), of van een combinatie van existents, of een combinatie van attributen van existents.

Een onwaarheid is een definitie van iets, dat in strijd is met een waarheid.

Er zijn 7 grondvormen van waarheden, overeenstemmend met de 7 dimensies van het menselijke bestaan. Er zijn daarom ook 7 grondvormen van onwaarheden. Alle waarheden hebben ofwel één van deze grondvormen, ofwel zijn combinaties hiervan. Alle onwaarheden hebben minstens één factor, die in strijd is met één van de waarheden.

Deze 7 grondvormen zijn; 1: fysische waarheden, 2: logische waarheden, 3: technische waarheden, 4: sociale waarheden, 5: psychologische waarheden, 6: existentiële waarheden en 7: waarheden van het bewustzijn.

Fysische waarheden worden ook wel feiten genoemd. Voorbeeld: diamant is het hardste materiaal. Fysische onwaarheden zijn definities, die in strijd zijn met de natuurwetten.

Logische waarheden zijn wetten van het denken. Voorbeeld: tegenstrijdigheden zijn niet denkbaar. Logische onwaarheden zijn omschrijvingen, waarbij niets voorgesteld kan worden. Voorbeeld: Een vlak is een vlak, dat overal wit is en tegelijkertijd overal zwart.

Technische waarheden zijn door ons realiseerbare concepten. Voorbeeld: een televisie die op papier staat. Technische onwaarheden zijn niet-realiseerbare concepten, bijvoorbeeld het perpetuum mobilee.

Sociale waarheden zijn samenlevingsprincipes met behulp waarvan wij tot een goed draaiende samenleving kunnen komen.

Voorbeeld: Het Rationele Egoïsme (d.i. het principe dat elk mens er in de eerste plaats voor zichzelf is) is het enige principe die, indien eenmaal algemeen aanvaardt leidt tot wereldvrede.

Sociale onwaarheden zijn samenlevingsprincipes wiens invoering leiden tot het verval van de cultuur. Voorbeeld: Het Altruïsme (d.i. het principe dat elk mens er in de eerste plaats voor de ander is) is het enige principe die, eenmaal algemeen aanvaardt leidt tot wereldvrede.

Psychologische waarheden zijn principes die ons vertellen hoe wij psychische pijn kunnen opheffen, of die ons kunnen vertellen hoe wij als mens gelukkig kunnen worden.

Voorbeeld: Een depressie is een aanpassingsmechanisme dat in werking treedt zodra een belangrijk aspect van ons leven is weggefallen. Depressies mogen daarom niet onderdrukt worden, maar kunnen wel richting gegeven worden door ons denkmechanisme.

Psychologische onwaarheden zijn principes die het natuurlijk functioneren van het denkmechanisme ontwrichten.

Existentiële waarheden zijn principes, die ons vertellen hoe wij een zinvol leven kunnen leiden. Of, om het anders te zeggen, die ons geluk kunnen optimaliseren.

Voorbeeld: Alleen als wij een doel in ons leven hebben, dat wij zelf verkozen hebben, kunnen wij het leven als zinvol ervaren.

Existentiële onwaarheden zijn principes, die suggereren dat zij ons een zinvol leven kunnen verschaffen, maar die leiden tot apathie en doelloosheid. Voorbeeld: Een mens moet in het leven datgene doen, waarvoor hij is voorbestemd.

Waarheden van het bewustzijn zijn principes, die ons kunnen vertellen hoe wij kunnen afrekenen met de door en onze sterfelijkheid.

Voorbeeld: Ons 'ik' gevoel staat niet los van het denken, maar is een produkt daarvan.

Onwaarheden van het bewustzijn zijn principes, die ervoor zorgen dat de onzekerheid over onze dood en onze sterfelijkheid blijven bestaan. Voorbeelden: het geloof (dus het aannemen zonder bewijs) in een hiernamaals, en een hemel.

Naast waarheden en onwaarheden bestaan er ook nog willekeurige beweringen.

Een willekeurige bewering is een bewering, die op geen enkele manier bewezen, maar ook op geen enkele manier weerlegd kan worden. Het zal duidelijk zijn, dat een echt rationeel mens een willekeurige bewering, als deze eenmaal als zodanig herkend is, absoluut niet serieus meer hoeft te nemen. Voorbeelden van willekeurige beweringen: God bestaat; Wij leven nu in het Aquarius-tijdperk; Het hele bestaan is te begrijpen als een strijd tussen het goede en het kwade.

Het niet herkennen van de categorie van de willekeurige bewering heeft o.a. tot het z.g.n. agnosticisme geleid. Het agnosticisme stelt, dat het bestaan van God niet bewezen, maar ook niet ontkend kan worden. Het stelt daarom, dat zowel theïsten als atheïsten een even geldig standpunt vertegenwoordigen, en daarom beiden even veel gelijk hebben. Zodra je de categorie van de willekeurige bewering herkend, dan zie je in dat het agnostische standpunt in feite een aanval op het realisme en de rationaliteit vertegenwoordigt, want volgens

>>

het agnosticisme moeten we willekeurige beweringen serieus nemen. Als iemand beweert dat God bestaat, dan moet je hierop reageren met: 'Dat kun je niet bewijzen. De gelovige zal hierop zeggen: "Maar het is ook niet te weerleggen". Waarop je kunt reageren met: "Het is dus een willekeurige bewering, en als zodanig hoef ik hem niet meer serieus te nemen." Einde discussie.

Ten opzichte van de werkelijkheid zijn er 3 opvattingen mogelijk, waarvan de eerste 2 die nu volgen onjuist zijn, omdat ze het waar zijn van een theorie te eenzijdig benaderen. De eerste opvatting benadert het waarheidsprobleem volledig vanuit de werkelijkheid, en veronachtzaamt het feit dat er voor kennis een kenner nodig is

De tweede opvatting gaat volledig uit van de kenner, en veronachtzaamt het feit dat het bestaan van iets onafhankelijk is van de kenner.

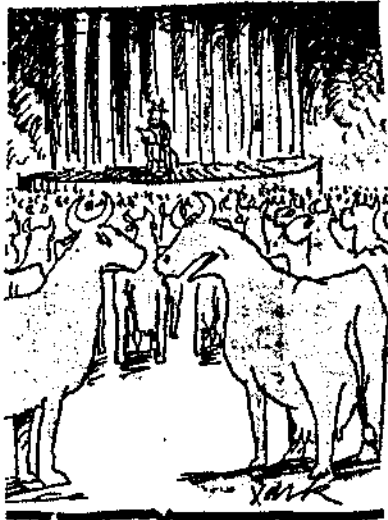
Het Absolutisme beweert dat er alleen een absolute realiteit is. Waarheden die ontdekt worden zijn overal op toepasbaar, en hebben een oneindig geldigheidsgebied. (Kontekst) Er bestaan alleen absolute principes en absoluut geldige abstracties. Er bestaan alleen volledig vaste begrippen. Het toetsen van principes op zijn geldigheid is verder onnodig als eenmaal de waarheid ervan is vastgesteld, of als het logisch is. Iets wat volgens een absoluut principe moet bestaan, bestaat ook werkelijk, mits de groepering die dit absolute principe naar voren brengt dit zegt en hierin unaniem is. De volgende opvatting, het pragmatisme, vormt hierop een extreme reactie.

Het Pragmatisme is de filosofie die beweert dat er geen objectieve realiteit onafhankelijk van mensen bestaat, geen blijvende waarheid bestaat, en er geen absolute principes bestaan. Er bestaan geen geldige abstracties en geen vaste begrippen. Alles moet altijd op zijn praktische bruikbaarheid worden getoetst, want alles kan plotseling zijn geldigheid verliezen. Objectiviteit is niets anders als collectief subjectivisme. Alles wat de mensen voor waar houden is ook waar, als hier algemeen overeenstemming over bereikt is. Alles wat mensen graag als bestaand zouden zien, bestaat ook werkelijk, mist voldoende mensen het hiermee eens zijn. Deze filosofie wordt heden ten dage (1988) door vrijwel iedere intellectueel (vooral van de softe hoek, psychologie, sociologie, enz.) verdedigd.

Beide opvattingen leggen teveel nadruk op ofwel het subject, ofwel op de realiteit, en zijn door deze eenzijdigheid in de kern onjuist. De volgende opvatting houdt zowel rekening met het onafhankelijke bestaan van het bestaan, als met het feit, dat voor het kennen van de werkelijkheid inderdaad een kenner nodig is. Vandaar dat ik deze opvatting objectief noem.

Het Objectivisme beweert, dat er maar één realiteit bestaat, waarin waarheden voorkomen die weliswaar niet overal op toepasbaar zijn, maar die altijd toepasbaar zijn op die gebieden, waarvan door het experiment is vastgesteld dat ze daar inderdaad geldig zijn. (Dit geldigheidsgebied heet de kontekst). Waarheden kunnen binnen hun kontekst nooit weerlegd worden. Wel kan blijken dat waarheden speciale gevallen zijn van andere, nog fundamentelere waarheden die dan een grotere kontekst hebben. Alleen datgene is waar, waarvan door het experiment is vastgesteld dat het waar is. Alleen datgene bestaat, waarvan door waarnemingen mede door experimenten veroorzaakt is vastgesteld dat het bestaat. Waarheden zijn heel vaak niet voor de hand liggend en hoe fundamenteler een waarheid, hoe meer moeizame arbeid er nodig is om hem te vinden. Het Objectivisme is het daarom zowel met het pragmatisme als het absolutisme oneens, en vecht beide visies tot in hun fundamenten aan.

The SOUTHERN LIBERTARIAN

„Always for the good of the herd....
What's the herd ever done for me?"

Advertentie

LIBERTARISCH BOEKCENTRUM

Postbus 336 - 2100 AH Heemstede

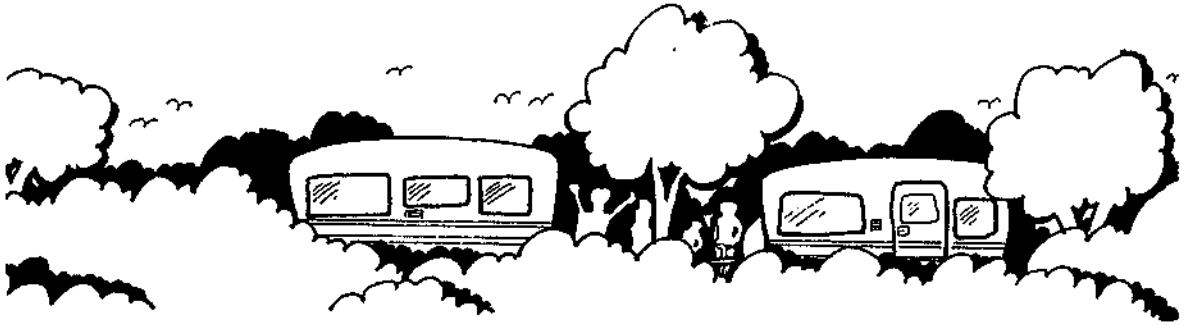
Bezoeken? Informatie

Bel 023 - 290941

„Specialist in vrijheid sinds 1975!"

LIBERTARISCHE JONGEREN WEEKEND 1988

Stefan van Glabbeek

Het tweede Libertarische Jongeren weekend was een groot succes. Het vond plaats in de buurt van het Brabantse plaatsje Handel op de camping "De Rooie Asch".

Oorspronkelijk stond het weekend in het kader van de onderwerpen: eigendom en privacy. Dit laatste onderwerp kwam te vervallen. Besloten werd dat de informatie omtrent dit onderwerp niet door iedereen gehoord mocht worden.

Er werden uiteindelijk vier inleidingen gehouden. De eerste lezing was een inleiding "libertarisme", gehouden door mijzelf. In de discussie kwam als belangrijkste punt naar voren dat een groep mensen niet kan worden opgevat als een handelende (handelingen verrichtende) entiteit. Een groep bestaat n.l. uit bepaalde individuen die een handeling kunnen verrichten of dit juist niet doen. De handelingen worden verricht vanuit het verstand en de wil van het individu. De groep op zich heeft echter geen collectief brein dat de groep kan laten handelen. Wat er in de groep gebeurt zijn de handelingen van losse individuen; van losse afzonderlijke breinen, die eventueel kunnen samenwerken. Hieruit volgt dat men bij de bestudering van mensen rekening moet houden met individuele belangen en doelen, en niet met de zogenaamde groepsbelangen en groepsdoelen.

De tweede lezing werd gehouden door Rob van Glabbeek over "Eigendomsfilosofie". Zijn betoog ging over de vraag: "Hoe ontstaat eigendom?"

Stel dat men bijvoorbeeld een nieuw stuk land ontdekt, voor wie is het dan? Een oplossing is te stellen dat het is voor degene die het bewerkt. Om eigendom te verwerven moet je het bewerken (zgn. home stading). Dit geldt uiteraard alleen voor te bewerken objecten (grond) die nog van niemand zijn. Toch werkt dit principe niet altijd goed. Stel b.v. dat twee mensen hetzelfde stukje grond willen bewerken. Bovendien is deze methode niet altijd de meest efficiënte methode.

Stel dat er mangaanknollen op de bodem van de zee liggen. Volgens dit principe van home stading zijn ze dan voor de eerste die de knollen optakelt. Het is dan een race; wie het eerst komt, die het eerst maakt! Dit kan een dure en overbodige aangelegenheid zijn. Rob's alternatief is dat bij de ontdekking van een stuk land of mangaanknol of iets anders, iedereen een claim kan doen. Als er maar een persoon het eerst een claim doet (b.v. omdat hij/zij de enige is die weet waar de mangaanknol ligt) is er maar een eigenaar. Zijn er twee personen die tegelijk een claim doen zijn er twee eigenaren. Elk van hen bezit dan de helft van de waarde. Vervolgens kan de een de ander uitkopen. Zo kan men ook meerdere claims substitueren. Vervolgens zal er een marktbehoefte ontstaan voor de registratie van claims, zodat men kan bewijzen dat (een) bepaalde claim(s) later kwam(en) dan de opdeling van het object plaats vond. Het object hoeft dan nog niet te zijn bewerkt. Daarnaast stelt Rob dat er bij het bezitten van eigendom een wet geldt. Deze wet stelt dat men natuurlijke doorstromen niet mag blokkeren. Stel dat er een geleerde uitvindt dat alle mensen alleen kunnen overleven door de aanwezigheid van Q-straling die ontstaat uit een bron in de tuin van meneer Jansens. Het zou dan diep triest zijn als meneer Jansens besloot de bron te dempen. Als Jansens zo ook een rivier door zijn tuin heeft lopen zou hij hier een dam in kunnen aanleggen of het water kunnen omleiden. Zoals meneer Jansens ook niet meer water in de tuin van zijn buurman mag laten stromen, mag hij de buurman ook geen water onthouden. Dit is het recht op overpand. Zo is het weer voor de mensen uit de buitewereld verboden om meneer Jansens gevangen te zetten door een stuk land om hem heen te kopen en hier een hek te plaatsen. Dan zou de natuurlijke doorstroom van meneer Jansens n.l. worden gehinderd.

Kritiek op het eerste gedeelte van Rob's lezing was dat het een collectivistische verdeelmethode is, hetgeen in strijd zou zijn met het Libertarisme. Maar gesteld

>

werd dat collectivisme alleen verkeerd is als dit beschikking over andermans eigendom inhoudt. Dit is hier niet het geval. Als dit een collectivistische verdeelmanner is, dan hebben, aldus Rob, de collectivisten niet uitsluitend slechte ideeën.

's-Avonds hield Ivo Circkel een workshop over het Libertarisme van morgen. De jongeren van nu zijn de Libertarische sleutelfiguren van 2000. Hoe gaan zij het Libertarisme verbreiden?

Hij ging in op de viering van de Franse Revolutie, de viering van de studenten opstanden en het eventueel opengaan van de Europese grenzen binnen de E.E.G. Mogelijkheden genoeg om het Libertarisme te verbreiden.

De volgende dag werd na een uitgebreid visontbijt een lezing gehouden door niet-Libertariër Marcel Engering, over de filosofie van Rowls.

Deze filosofie luidt als volgt:

Iedereen loopt de kans om in absolute armoede te geraken. Absolute armoede is het ergste dat iemand kan overkomen. Daarom zouden mensen de moraal moeten hebben om dit te voorkomen. Daarom zouden inkomensverschillen tussen mensen alleen mogen worden toegestaan, wanneer deze tot een betere financiële positie voor de allerarmsten leiden. Inkomensverschillen

kunnen immers gunstig zijn voor de economie en daarmee ook voor de allerarmsten. Dit was ook de mening van de spreker. In tegenstelling tot Rowls was hij echter tot de conclusie gekomen dat een bijna vrije economie tot het beste resultaat leidt.

De kritiek van de aanwezigen was de volgende:

- 1) Niet iedereen loopt de kans om in absolute armoede te geraken. Mensen met handicaps (lichamelijke of mentaal) zijn vaak nog altijd in staat om te produceren. Verder is er de mogelijkheid om je tegen absolute armoede te verzekeren. Daarnaast is er nog de mogelijkheid dat mensen elkaar helpen zonder dat daar dwang bij nodig is.
- 2) Het is niet rechtvaardig om inkomens-nivellering af te dwingen, zodat inkomensverschillen wel zijn toegestaan.

De discussie mondde verder uit op een herhaling van de vorige dag. Naast de lezingen en discussies is er ruimte geweest voor spelletjes, wandelen, veel gezelligheid en chinezen.

Er wordt nog gezocht naar een organisator(trice) voor het 3e Libertarisch Jongeren Weekend in 1988 of 1989. Wie interesse heeft kan contact opnemen met: Stefan van Glabeek, tel.: 071 - 173810.

BOEKEN

Dr. F. van Dun: Crash en Depressie; verschenen als eerste nummer in de serie Markteconomische Studies. Dit is een uitgave van de Kritische Nederlandse Ondernemers en het Von Mises Instituut.

... "De crash van '87 moet een aanleiding zijn zich te bezinnen over de fundamentele oorzaken van de economische instabiliteit... de altijd weer onweerstaanbaar blijkende verleiding van het protectionisme, het geopolitieke pokerspel waarin dictators, terroristen en trafikanten van het meest verdachte allooi in naam van allerlei 'hogere' belangen de hand boven het hoofd wordt gehouden..."

... "De beurs is een markt die geen andere regulering behoeft dan deze die volgt uit de toepassing van de algemene rechtsbeginselen inzake eigendom en contract..."

... "De depressie van 1929-1933 was de eerste grote crisis van het interventionisme..."

... "Het eigendomsrecht kan hoe dan ook niet zoveel betekenen wanneer de fiscale druk (in deze tijd van begrotingstekorten vooral een functie van de overheidsuitgaven) op de absurde hoogte blijft die nu al zolang zovelen zorgen baart..."

... "Laat ieder mens, ieder gezin, iedere onderneming en vereniging, zijn of haar persoonlijke politiek (ook

economische en monetaire politiek) voeren, binnen de vaste kaders van de algemene rechtsbeginselen (die er dan voor zorgen dat zo weinig mogelijk mensen de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor hun daden kunnen ontlopen).

Daarmee zijn niet alle problemen uit de wereld uitgebannen, maar men heeft tenminste de zekerheid dat ieder voor zich zo snel mogelijk kan leren uit de fouten van hemzelf en anderen..."

Te bestellen bij:
W. van Hulten, Fr.
Haverschmidtlaan
31, 3116 JK Schiedam, tel. 010-426 2724. Prijs f 7,50 en f 2,50 verzendkosten.

MARKTECONOMISCHE STUDIES

1

Dr. Frank van Dun

1988-1

KNO - Kritische Nederlandse Ondernemers
VAN Von Mises Instituut v.z.w.

U ALS SOEVEREINITEIT

Drs. J. Smid

The Territorial Herald
Est. 1981

No. I, Vol. VI
COURT OF ORANGE
JANUARY/FEBRUARY/MARCH 1986
In the XIth Year of the Reign

Wilt U van adel zijn? Barones, hertog, ... prinses of zelfs een koning? Keizer? Wilt U een eigen gebied waar U over heerst?

Als het voorgaande nogal feodaal, of misschien zelfs hiërarchisch en collectivistisch, lijkt dan kunt U nog vele andere titels en benoemingen Uzelf toeëigenen. "Tovenaar" is nog steeds een opbeschermd titel. Heks, nymfe, kabouter kan ook nog allemaal.

Ook qua beroepen zijn er nog legio mogelijkheden: bemiddelaar in onroerend goed, contact-specialist, filosoof-wetenschapper ("filo-scientist"), psycho-filosoof, enzovoorts.

EVERY MAN A KING

Zo is er in de Verenigde Staten een Libertariër die zichzelf King Marc noemt. King Marc van de Ely-Chatelaine dynastie heeft aan elk lid van zijn gezin een titel gegeven. Vrienden en kennissen, veelal Libertariërs, hebben zich "aangesloten" door zichzelf ook titels te geven. Zo is er een zekere "Freewoman" Dagny Sharon en een "Freeperson" Andre Spies. Zo zijn er hertogen en baronessen. Er zou ook een "Gypsy Sorcerer" op een of andere wijze connecties hebben.

King Marc regeert vanuit de Court of Orange over de Free Territory of Ely-Chatelaine. De Free Territory bestond 27 december 1987 al twaalf jaar, en haar koning zit al dertien jaar op de troon. Een en ander is te localiseren in Laguna Niguel, California. Vanuit dit koninkrijk temidden van collectivistisch Amerika propageert King Marc op royale wijze de vrijheidsidee zoals geformuleerd in de Libertarische filosofie. Hij heeft een aantal brochures geschreven die enigszins aan Harry Brown doen denken (How To Be Free Now); sommige zijn rationeel-anarchistisch (Revolking Military License), en andere duidelijk psychologisch onderbouwd (On Yielding: The Power and the Discipline). Deze brochures zijn de moeite waard om te lezen, misschien vooral door (nog) niet-Libertariërs, die dan op geheel andere wijze tot vrijheidsdenken en -doen gestimuleerd worden.

Ook geeft King Marc "The Territorial Herald" uit die vrij regelmatig verschijnt. Hierin wordt veel informatie gegeven over nieuwe "aansluitingen" (Prince Val of Meidelant), over Libertarische activiteiten m.n. in de VS, en Libertarische acties gevoerd, zoals Free Norma Jean. King Marc onderhoudt daarnaast ook uitgebreide contacten over de gehele wereld met bijvoorbeeld zijn Ambassadeurs in Europa Grand Lord Hubert Jongen van Roon van de Freehold of Terra Libra.

De Royal Government geeft ook Vredesprijs (te vergelijken met de Don Quichotte Windmill Awards, die op de Low Lands Conventie zijn uitgereikt). In de laatste Territorial Herald wordt gewezen op het tegenstrijdige van de Nobel Vredesprijs, daar Nobel een wapenmaker was (TNT). Mijsns inziens is dit onjuist: het maken van wapens leidt op zich niet tot vrede of oorlog. Sterker nog: dankzij wapens kan de fysiek zwakkere zich verweren tegen een fysiek sterkere of tegen een groep. Wapens kunnen de individuele vrijheid juist vergroten!

Hoe dan ook, er worden kandidaten gezocht voor bijvoorbeeld "The Tolstoi Award for Human Advancement", "The Universal Life Award of Merit", alsook voor "The Stalin Honor Award" en "The Richard Nixon Award of Honesty".

Impliciet wordt de spot gedreven met "hoogwaardigheidsbekleders en vooraanstaande dames en heren" die allerlei titels hebben op grond van hun politieke (gewelds-)macht of van hun voorouders (die ook door geweld hun adelijkheid verwierven of behielden).

DE KONING VAN DE COURT OF ORANGE – EEN COMEDIE?

Indedaad. Maar een gemakkelijke opvoering die een aantal psychologische succes-factoren heeft.

Op de tweede Libertarische Conventie in Noorwegen probeerde Andre Spies in een workshop de kracht van de taal duidelijk te maken. Hij vroeg een der aanwezigen naar voren te komen en "I am King" te roepen, al slaande met de vuisten op de borst. Hij wilde hiermee

>>

>> aantonen dat een begrip, zoals koning, bepaalde associaties oproept bij veel mensen waardoor ze onderdanig gaan denken en doen (tenzij ze zelf koning of koningin zijn). Dat effect wordt minder wanneer je je zelf tot koning uitroept.

Kijk maar naar uw eigen reactie, of naar die van mensen in uw omgeving, wanneer de "Premier van de Staat der Nederlanden" aan laat kondigen bij u een bezoek te brengen! Terwijl degene die dit ambt bekleed daar alleen is gekomen omdat hij of zij het politieke spel als beste wist te spelen temidden van de collega's geweld-initiërende collectivisten.

Als u, daarentegen, lang genoeg uzelf gewend bent te beschouwen als bijvoorbeeld "Keizer van de Eeuwige Bron", dan kan daar een psychische werking van uit gaan. Deze psychische werking is niets anders dan zelfwaardering. Het is juist het zelf-respect dat de collectivisten u vanaf uw geboorte hebben proberen af te nemen (lees: Anthem (Het Loflied) van Ayn Rand, voor een sublieme beschrijving van dit anti-zelf opvoedingsproces; tegenwoordig wordt dit veelal onder het mom van socialisatie door opvoedkundigen verkondigd). In dit opvoedingsproces wordt naast de zelfverloochening en zelf-verachting tevens een overwaardering van "anderen" aangeleerd. Met name van sommige "anderen" zoals gezagsdragers en wetsdienaren. (Gezagsdragers: zij die ongevraagd gezag over u hebben waardoor u hun lasten mag dragen. Wetsdienaren: zij die hun wetten dienen door, onder andere, u daaraan te verplichten en te knechten).

Wanneer je dit collectiviserende proces lang genoeg hebt ondergaan, dan wordt het zeer moeilijk je nog als rationeel egoïst te handhaven. De meeste mensen kunnen daarom psychisch de confrontatie met Libertarische ideeën niet aan.

De Libertarische beweging is ook in deze zin een elitaire beweging. Elitair in de zin dat slechts weinigen de psychische kracht kunnen opbrengen om kennis te nemen van het Libertarisme; nog minder individuen kunnen de psychische kracht opbrengen de Libertarische filosofie eigen te maken en nog minder de psychi-

sche kracht om deze filosofie volledig en voortdurend in hun dagelijks leven waar kunnen maken (zelfs onder de Libertariërs).

U BESCHIKT OVER UW LEVEN

Het geven aan jezelf van een eigen zelfgekozen naam (zoals King, Grand Lord, Gypsy Sorcerer) kan de zelfwaardering stimuleren en de effecten van een collectivistische opvoeding tegen gaan. Behalve dat het een leuke oplossing kan zijn, ligt hierin de kracht van het koninklijk hof en haar vele "royale" aangeslotenen. Een haast magische werking daardoor spotten op een leuke manier en jezelf onderbewust meer succes geven leidt tot emotionele bevrijding van geladen begrippen. Waarom zou Koningin der Nederlanden wel een gezagwekkende titel zijn en King Marc van de Free Territory niet? Afgezien van verschillen in politieke opvattingen tussen de voornoemde zijn beide, zoals u en ik, individuen. En het gaat in uw leven om u zelf en daar bent u soeverein. Dit is het gehele principe van King Marc en van het Libertarisme: u bent soevereiniteit van u zelf, over uw eigen leven, vrijheid en bezit.

Wanneer u zich wilt aansluiten bij, wat ik noem, het Sovereign Self Network, dan kunt u schrijven naar:

King Marc
Royal Post, FTEC
Post Office Box 7075
Laguna Niguel, California 92677
U.S.A.

U kiest uw eigen aansprektitel, hetgeen ook gehoeurd wordt, zoals ook passend is in een Libertarische samenleving waarin individuen volledig gerespecteerd worden. U kunt zich vervolgens abonneren op de Territorial Herald en de bovengenoemde brochures bestellen.

Schrijf King Marc dan dat u over de Free Territory hebt gehoord van de Gypsy Sorcerer. Dat zal hij leuk vinden.

P.S. U kunt ook bij de redactie om inschrijfformulieren en andere informatie vragen.

HET KAPITALISME EN HET MILIEU

Koos Swart

Een veel gehoorde vraag over het Kapitalisme is de volgende:

Is het niet zo, dat in een Kapitalistische samenleving, waarin de industrie tenslotte volkomen vrij is, en daarom volledig zijn gang kan gaan, het milieu zódanig verpest wordt, dat onze planeet uiteindelijk onleefbaar wordt?

De overtuiging dat dit onvermijdelijk zo is vinden ze dan al voldoende, om er volkomen tegen te zijn. Toch is deze overtuiging onjuist, want hij is gebaseerd op een foutief idee van het Kapitalisme. Daarom geef ik eerst de definitie van het Kapitalisme.

Het Kapitalisme.

Het Kapitalisme is het politieke systeem, dat er vanuit gaat, dat het bedreigen van mensen met behulp van geweld een onethische methode is om dingen te regelen. (Onethisch wil zeggen, in strijd met het Rationele Egoïsme). Het geweld mag alléén gebruikt worden ter voorkóming van geweld. Vandaar, dat het Kapitalisme uit 3 componenten bestaat.

1: De Burgers, die allemaal individuen zijn. De burgers mogen álles doen, behalve hetgeen hen is verboden door de regering. En het éniige wat verboden is, zijn vormen van geweldpleging.

2: De Regering, die alléén dátgene mag doen, wat haar is toegestaan. Dátgene wat de regering is toegestaan, staat in de grondwet.

Verder mag een regering geen énkél initiatief nemen, omdat een regering alléén politieke macht heeft, dus macht gebaseerd op geweld.

De regering bestaat uit drie onderdelen, n.l. de politie, het leger en de gerechtshoven. De politie dient om de burgers tegen de geweldpleging van misdadigers te beschermen. Het leger dient om de burgers tegen buitenlandse agressoren te beschermen, en de gerechtshoven dienen om in conflicten tussen burgers onderling te bemiddelen.

3: Een Grondwet, waarin beschreven staat welke activiteiten de regering zijn toegestaan, en een daarbij behorend orgaan, dat erop toeziet dat de regering zich hieraan houdt. De grondwet en dit uitvoerende orgaan dient, om de burgers tegen de politieke macht van de regering te beschermen. De Burgers mogen álles doen, behalve dátgene wat hen door de regering is verboden.

(En dat zijn alléén handelingen die in strijd zijn met het rationele egoïsme, dus het principe dat elk mens er in de eerste plaats voor zichzelf is).

De Regering mag geen énkél initiatief ontplooiën, en mag verder alléén die activiteiten ontplooiën, die in de grondwet beschreven staan.

In het bijzonder mag een regering absoluut níets gébieden, hij mag alléén vérbieden. Want als men gelooft dat een regering het recht heeft te gébieden, dan gelooft men dat op basis van geweld positieve omstandigheden gecreëerd kunnen worden. Een regering is immers een instantie, die een legaal monopolie heeft op geweld?

Geweld kan alléén gebruikt worden ter voorkóming van geweld, dus door de vernietigende handelingen van mensen te laten verdwijnen door deze te verbieden.

De regering dient daarom uitsluitend om de burgers tegen elkaar, tegen misdadigers en tegen buitenlandse agressoren te beschermen, en dient verder als bemiddelaar in conflicten.

Het Kapitalisme dankt zijn naam aan het feit, dat het er vanuit gaat, dat de regulerende taak van de regering volledig overgenomen kan worden door het geld, en het daarbij optredende marktmechanisme, en daarom overbodig, ja zelfs schadelijk is voor de welvaart en het hieruit volgende welzijn van de burgers.

Er zijn daarom twee belangrijke argumenten tegen de juistheid van de stelling, dat onder het Kapitalisme het milieu zeker verpest zal worden.

De eerste reden heeft te maken met het feit, dat onder het Kapitalisme het individu een veel grotere macht heeft dan nú het geval is.

De tweede reden heeft te maken met het feit, dat de inkomsten van een Kapitalistische regering zódanig beperkt zijn, dat het alléén genoeg heeft om de voorkóming van geweld te regelen, en niet genoeg over heeft om individuen tot belasting van het milieu te verleiden. Maar laten we eerst de eerste reden gaan behandelen.

De gevolgen van de macht van het individu.

In een Kapitalistische samenleving mag níemand ongeëlimiteerd doen, wat hij maar wil. Ook bedrijven niet. Onder het Kapitalisme zijn alléén díe activiteiten toegestaan, die niet schadelijk zijn voor de medemens, welk medemens dan óók.

>>

Een bedrijf, dat door het milieu te verpesten het zelfs maar één individu onmogelijk maakt zijn eigen geluk na te streven, kan door dit éne individu een halt toe geroepen worden. Want in het Kapitalisme gelooft men niet in de term 'algemeen belang', en zal het argument van de leiding van het bedrijf, die aanvoert dat opheffing van het bedrijf vele arbeidsplaatsen zal kosten als irrelevant beschouwd worden. In onze huidige samenleving is een dergelijke macht van het individu ondenkbaar. Onder het Kapitalisme bestaat n.l. alléén het belang van individuen. Dit betekent dat onder het Kapitalisme het niet toegestaan is dat een groep mensen het levensgeluk probeert te bereiken als dit ten koste gaat van zelfs maar één individu, punt uit! Het nastreven van het levensgeluk mag alléén als niemand er onder lijdt. In het Kapitalisme heeft elk mens dan ook de mogelijkheid zich tegen élk hem door anderen aangedaan leed te verzetten. Dit zal in de praktijk erop neerkomen, dat een bedrijf in een dergelijk klimaat veel minder geneigd zal zijn om te verontreinigen.

Elk individu dat hier last van heeft heeft immers het recht en de macht om de activiteiten van dit bedrijf een halt toe te roepen, zelfs als het bedrijf vele tienduizenden mensen werk geeft. Onder het Kapitalisme telt alléén het individu mee, en het aantal geweldplegers doet niet ter zake. Alléén het feit, dát er geweld gepleegd wordt telt.

Nu zou je je kunnen afvragen, kunnen bedrijven onder dergelijke omstandigheden überhaupt nog wel winstgevend draaien? Jawel! Want bedrijven hoeven onder een Kapitalistisch systeem geen belastingen te betalen. Want het heffen van belastingen kan alléén plaatsvinden door dit te gebieden, en een Kapitalistische regering mag absoluút niets gebieden, óók geen belastingen!

Dit betekent dat al het geld, dat een bedrijf verdient in principe gebruikt kan worden om dit bedrijf beter te laten draaien.

De zo vrijkomende geldelijke middelen kunnen, en móeten dan zelfs gebruikt worden om zo schoon mogelijk te draaien. Want anders kan het gebeuren dat de milieuverontreiniging die het bedrijf veroorzaakt een individu die hier last van ondervindt zó kwaad maakt, dat hij naar de rechter stapt en bewerkstelligt, dat dit bedrijf opgedoekt wordt.

In ons huidige stelsel heeft een individu deze macht niet, maar onder het zuivere Kapitalisme wél!

Je kunt dit argument ook omdraaien, en stellen dat omdat de bedrijven in onze huidige cultuur zo enorm belast worden, ze niet optimaal kunnen functioneren, zodat milieuverontreiniging hiervan wel het gevolg móet zijn. De milieuverontreiniging is dan, zo gezien, het gevolg van overheidsbemoeienis met de bedrijven door de vennootschapsbelasting af te dwingen. Een duidelijk bewijs voor deze stelling kun je zien aan de tegenwoordige zure regen. In de Oostbloklanden is de vennootschapsbelasting minstens 800/o (Hier is deze

ongeveer 430/o) en het zijn inderdaad de Oostbloklanden die de grootste milieuverontreiniging van Europa veroorzaken.

Dit voorbeeld laat zien, dat het heffen van belastingen op bedrijven een vorm van geweld is, die de eigenlijke bron van de milieuverontreiniging is. Dus is het niet het bestaan van bedrijven als zodánig, die de bron van de milieuverontreiniging is, maar het feit dat de regeringen geweld plegen op de bedrijven door ze te dwingen tot het betalen van belastingen. Hoe hárdere de regeringen de bedrijven belasten, hoe harder de bedrijven (noodgedwongen) het milieu gaan belasten.

Een ander gevolg van de belastingheffing van de regeringen.

Kort geleden heb ik nog een ánder voorbeeld gehoord, dat duidelijk maakt dat overheidsbemoeienis tot geweldpleging op het milieu leidt.

De Biologische faculteit van de Universiteit van Leiden werd eens gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de meest gunstige plaats voor een reservaat voor weidevogels. Er bestond en bestaat n.l. ernstige bezorgdheid over de teruglopende weidevogelstand. De Biologische faculteit begon met een onderzoek naar de oorzaken van de teruglopende weidevogelstand, omdat dit verschijnsel nogal recent was. Uiteindelijk kwam als boosdoener van dit fenomeen uit het onderzoek rollen, dat dit kwam doordat boeren subsidie kregen van de overheid, als ze er niet in slaagden in hun levensonderhoud te voorzien door hun melk, boter of varkens te verkopen. Daardoor gingen ze roofofbouw op het land plegen, om vooral maar de grootste opbrengsten te kunnen verkrijgen.

Door de subsidies zijn de activiteiten van de boeren niet meer verbonden met het marktmechanisme, want belastingen zijn niet verbonden met het marktmechanisme, daar ze afgedwongen worden. De inkomsten van de regeringen zijn daarom te groot.

Vroeger, toen deze subsidies niet bestonden, bestónd dit probleem nog niet. En deze problemen zijn er, afgezien van de overschotten die door deze subsidies ontstaan. Deze problemen kunnen daarom verdwijnen, als we de inkomsten van de regeringen óók op één of andere wijze kunnen koppelen aan het marktmechanisme. En gelukkig kán dit ook.

Hoe regeringen aan het marktmechanisme te onderwerpen.

Het zal duidelijk zijn, dat de inkomsten van een regering veel beperkter zullen zijn, als ze niet meer het recht hebben om belastingen te heffen. Nu zult u zich afvragen, waar een regering dán zijn inkomsten vandaan haalt. Welnu, deze haalt de regering uit het zich laten betalen voor de diensten die te maken hebben met het voorkómen van geweld.

>>

Uitvindingen en zelfs ontdekkingsen moeten beschermd worden, willen mensen hieruit enig economisch nut kunnen halen. En verder hebben bedrijven, die kapitaalintensief zijn vaak extra bescherming nodig. Dit zijn diensten, waar de regering voor betaald moet worden. Een regering is dan een dienstverlenend bedrijf geworden, die als dienst bescherming levert. Een regering is een groepering die een legaal monopolie op het gebruik van geweld heeft in een bepaald gebied. De reden is, dat het de burgers onmogelijk gemaakt moet worden met behulp van geweld dingen te gaan regelen. Een regering kan echter in de verleiding komen voor deze bescherming enorm grote bedragen te gaan vragen van bedrijven, juist omdat het het monopolie heeft op het gebruik van geweld in dit gebied. Dit kan echter eenvoudig voorkomen worden.

Stel n.l. als eis, dat een regering zijn grenzen volledig open houdt. Dan kunnen de ondernemers zelf besluiten waar ze hun fabrieken gaan neerzetten. Het gevolg hiervan is, dat het land dat de beste bescherming voor de laagste prijs kan geven de meeste fabrieken zal aantrekken, en dus het meest produktief is. Op deze manier zullen de regeringen óók onder het marktmechanisme gaan vallen, waardoor ze door de noodzaak te moeten concurreren steeds beter worden in het uitvoeren van de taak waar ze het geschiktst voor zijn. Je krijgt dan concurrentie in het voorkomen van geweldpleging! En als er iets is dat effectief is in het reduceren van geweld dan is het wel het er actief over nadenken hoe dit het best kan gebeuren en voor dit nadenken nog beloofd worden óók! Dit is andere koek dan wat er tegenwoordig gebeurt, n.l. kijken hoeveel er geregeld kan worden met politieke macht. (Met alle ons als Libertariërs bekende gevolgen).

Nu kan het gebeuren, dat er in een land met een zeer effectieve regering een ophoping van bedrijven dreigt te ontstaan. Er zijn echter twee krachten die hier tegenin zullen werken. Ten eerste zal de kans, dat iemand een klacht over het verpesten van het milieu zal indienen, en kan aantonen dat hij er persoonlijk last van heeft groter worden, zodat bedrijven daar niet meer kunnen blijven.

Ten tweede zal het voor een regering moeilijker zijn aan bedrijven te garanderen dat ze dezelfde kwaliteit bescherming voor een concurrerende prijs kunnen blijven geven. Andere landen worden dan hierdoor weer concurrerend. Dit laatste zal echter niet zo'n grote invloed hebben, want de inkomsten die een land ontvangt voor deze bescherming worden óók groter als er meer bedrijven zijn die hiervoor betalen.

Toch verwacht ik, dat als de kwaliteiten van het Kapitalisme eenmaal ingezien worden, de bedrijven zich gelijkmatig over onze aardbol zullen gaan verspreiden en minimaal vervuilen. Want als een bepaald land uitzonderlijk effectief blijkt te zijn in zijn voorkomen van geweldpleegtaak, dan zullen andere landen graag willen weten hoe dit land dit zo effectief voor elkaar krijgt, en zullen ze de neiging hebben dit systeem over te nemen. Er is dan immers geld mee te verdienen?

Hoe dan ook, de regeringen zullen niet meer de logge instituten zijn die ze nú zijn, en ook kwaliteit moeten leveren, net als elk levensvatbaar bedrijf nu moet doen. De regeringen zullen dan het milieu niet meer verpesten, zoals ze nu doen, maar juist indirect bijdragen aan een schóón milieu. Het Kapitalisme is daarom niet de veróorzaker van de milieuproblematiek, wat veel mensen nu geloven, maar juist de óplossing van de milieuproblematiek.

GELEZEN:

"Een regeringsbesluit dat "iets moet zijn" kan niets creëren dat niet reeds eerder gecreëerd is. Alleen naïeve inflationisten zouden kunnen geloven dat een regering iets kan creëren; Regeringen kunnen de mensen niet rijker maken, maar ze kunnen wel de mensen armer maken."

Ludwig von Mises.

"De hele fiscale moraliteit is terug te brengen tot het gekende beginsel "Het geld halen waar het te halen is". Het geld halen waar het te halen is, is niet exclusief het "moraliteitsbeginsel" waarop ons fiscaal systeem is gebaseerd. Gewone dieven en rovers passen dit beginsel al eeuwen toe."

H. Moriau in Eigenaars-Magazine.

"De 20ste. eeuw heeft een trend naar het collectivisme naar links of het fascisme naar rechts, of de gemengde economieën met socialistische tendenzen die thans in de Westerse landen domineren. Deze filosofie is heel diep geworteld in onze cultuur. Hoeveel van Uw vrienden, b.v., geloven dat het goed is dat de regering ons leven regelt en ons vertelt wat we wel en niet moeten doen? Waarschijnlijk de meerderheid."

James Blanchard

"In deze streek hebben we nog een klein beetje vrijheid."

Welk "Recht" hebben kunstenaars om betaald te worden met geld dat van anderen is afgenomen?

MYTHE 8

Vrijwillige beperkingen zijn niet "protectionistisch".

FEIT: Dergelijke beperkingen zijn niet WERKELIJK vrijwillig, zij zijn wel protectionistisch.

Enkele goedwillende burgers binnen en buiten de regering onderkennen de gevaren, die aan een openlijk protectionisme kleven en stellen daarom zogenaamde "vrijwillige beperkingsovereenkomsten" (VBOs) voor. Deze overeenkomsten worden op bilateraal niveau tussen de regering van de Verenigde Staten en andere regeringen overeengekomen. De andere regeringen gaan ermee accoord om "vrijwillig" hun export naar Amerika te beperken.

Eén van de meest bekende VBOs is al eens eerder ter sprake geweest: Japans bereidwilligheid haar auto-export naar Amerika te beperken. Dergelijke VBOs voor staal zijn overeengekomen met Australië, Brazilië, Finland, Mexico, Zuid Afrika en Spanje.

Er zitten drie onjuistheden in de bewering dat "vrijwillige" overeenkomsten in overeenstemming zijn met de vrije handel. Ten eerste zijn deze overeenkomsten niet vrijwillig. Andere regeringen worden tot onderhandelen gedwongen onder bedreiging, dat als zij niet "vrijwillig" hun export beperken, de Amerikaanse regering het wel voor hen zal doen.

De enige werkelijke keus, die zij hebben is tussen meer of minder stringente beperkingen en of zij wel of niet willen meewerken de schijn van instemming op te houden.

Ten tweede: zelfs als deze overeenkomsten zouden zijn bereikt zonder enige al of niet bedekte vorm van dwang, dan kan men ze nog steeds niet vrijwillig noemen. Zulke overeenkomsten worden gemaakt met buitenlandse regeringen en niet met buitenlandse fabrikanten. Het is erg makkelijk andere naties als enkelvoudige grootheden te beschouwen, zoals: "de Japanners" of "de Canadezen", maar afgezien van naties met een centraal geleide economie, is het juist erg belangrijk onderscheid te maken tussen buitenlandse regeringen en buitenlandse fabrikanten. Japan bijv. beperkt haar auto-exporten naar de VS nog steeds ondanks dat President Reagan toestond de officiële VBOs met ingang van maart 1985 als geëindigd te beschouwen. Een "vrijwillige" beperking is in werkelijkheid

een overeenkomst, waarin een buitenlandse mogendheid belooft om de bedrijven die onder haar zeggenschap vallen te dwingen om minder goederen aan hun Amerikaanse klanten te verkopen. Deze bedrijven hebben net zo min toegestemd in een beperking als de Amerikaanse consumenten erom gevraagd hebben.

Ten slotte, worden de afnemers net zo zwaar getroffen door "vrijwillige" beperkingen als door eenzijdig opgelegde invoerrechten en beperkte hoeveelheden. Een VBO vermindert de hoeveelheid buitenlandse goederen op de Amerikaanse binnenlandse handelsmarkt, waardoor de prijzen hoger worden. VBOs zijn door de regering opgelegde beperkingen in de vrije keus van de verbruikers. Door het een wat vriendelijker klinkende naam te geven verandert er echter niets aan de feiten.

Te koop

APARTEMENT in NEVERS

5 loopminuten van de Loire en 5 minuten van station. Indeling: 2 kamers, keuken, badkamer, alles nieuw gerenoveerd. Prijs f 75.000,-. Brieven onder nr. 881271 aan LIFHAS, postbus 60, 3100 AR Schiedam.

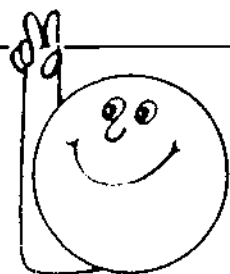
Te koop in Utrecht in flatgebouw nabij Uithof/stadion

4 KAMERAPARTEMENT f 150.000,- k.k.

Brieven onder nr 881272 aan LIFHAS, postbus 60, 3100 AR Schiedam.

KNO CONGRES 4-11-1988

ONDERNEMEN IN 1992 EN DAARNA

In 1992 moeten de binnengrenzen in de EG verdwenen zijn, maar voordat het zover is, zal er in de twaalf lidstaten van de Europese Gemeenschap nog veel moeten veranderen. Zal daarbij de harmonisatie van de regelgeving op velerlei terrein tevens betekenen een liberalisatie?

Voor ondernemers en vrije beroepsbeoefenaren zal 1992 een belangrijk jaartal blijken te zijn, waarmee zij nu al rekening moeten houden - of men dat wil of niet. Hoe zal men ten volle van de mogelijkheden en de kansen kunnen profiteren, waarbij men gelijktijdig problemen kan omzeilen?

De vereniging KNO (Kritische Nederlandse Ondernemers) organiseert op vrijdag 4 november 1988 een congres onder de titel 'Ondernemen in 1992 en daarna'. Tijdens dit congres zal door een aantal sprekers worden ingegaan op de mogelijkheden en de moeilijkheden waarmee ondernemers en vrije beroepsbeoefenaren zullen worden geconfronteerd in de komende jaren.

Dagvoorzitter zal zijn dr. L. van Klinken, hoofddocent bedrijfseconomie aan de Rijksuniversiteit te Leiden en lid van de Raad van Advies van de KNO.

Mr. J.P. van Iersel (lid van de Tweede Kamer voor het CDA en voorzitter van de Europese Beweging in Nederland) zal als eerste spreker ingaan op de vraag: 'Ligt Nederland op koers?'. Tot voor kort was er in ons land weinig of geen belangstelling voor het cruciale jaartal 1992. Momenteel lijkt er sprake te zijn van een inhaalmanoeuvre, maar de vraag blijft gewettigd of Nederland wel voldoende en voldoende tijdig zal inspelen op de mogelijkheden.

De tweede inleider zal prof. dr. J. Vuchelen zijn. Hij is hoogleraar economie aan de Vrije Universiteit te Brussel en verbonden aan het Von Mises Instituut in België. 'De Europese markt: problemen en mogelijkheden' zal zijn onderwerp zijn. De Europese economische eenwording biedt vele mogelijkheden op het gebied van liberalisatie - het verkleinen van de overheids-greep op het bedrijfsleven. Het is echter zeer de vraag

of deze mogelijkheden wel benut zullen worden. Het gevaar is groot dat de bureaucratie ook vanuit Brussel een te forse vinger in de pap zal krijgen, danwel houden.

De mogelijkheden die het Midden- en Kleinbedrijf vanaf 1992 heeft in de EG zullen worden belicht door mr. H.H. Heyland. Mr. Heyland is algemeen secretaris van EUROGROUP - het Europees overkoepeld orgaan voor MKB-organisaties (Midden- en Kleinbedrijf). Het gevaar dreigt dat individuele ondernemers niet of onvoldoende de mogelijkheden weten, danwel ze niet benutten.

Na de lunchpauze zal mr. B.W. Maris, oud-Eerste Kamerlid en momenteel juridisch bedrijfsadviseur en lid van de Raad van Advies voor de KNO, een aantal fiscale aspecten belichten rond de economische eenwording. Daarna zal drs. L.M. Bakker, econoom en verbonden aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam een inleidingencyclus afsluiten met een referaat, getiteld 'Europa, economie en recht'.

Vervolgens zal, onder leiding van de dagvoorzitter, een forumdiscussie worden gehouden, waarbij ook de zaal gelegenheid heeft vragen te stellen en deel te nemen aan de discussie.

Na het congres zal een congresbundel verschijnen, waarin de inleidingen zullen worden opgenomen, evenals een weergave van de discussie. Deelnemers aan het congres krijgen deze bundel t.z.t. automatisch toegezonden.

De deelnemerskosten bedragen f 50,- pp (excl. lunch f 25,-). Inschrijffolders en formulieren en nadere informatie kunnen worden aangevraagd bij het KNO-secretariaat: Postbus 125, 7000 AC Doetinchem, tel.: 08340-30684, telefax: 08340-45464.

Het congres vindt plaats in restaurant 'Hoog Brabant' te Utrecht (in het winkelcentrum 'Hoog Catharijne', nabij het centraal station). Het begint om 10.00 (vanaf 9.30 is de koffie gereed) en eindigt omstreeks kwart voor vijf.

LIBERTARISCHE PRINCIPES?

Naar aanleiding van de bijeenkomst in Schiedam op donderdag 4 augustus 1988 ontvingen wij de onderstaande reactie.

Voor diegenen die deze avond niet hebben bijgewoond is het mogelijk om bij de redactie de door de heer Van der Kooi opgestelde principeverklaring aan te vragen.

In de Libertarische Grondregels, zoals Jan van der Kooi deze op de laatste kringbijeenkomst naar voren bracht wordt naar mijn mening een fout gemaakt. Dezelfde fout wordt ook gemaakt in de opstelling van de SIL principeverklaring.

In beide gevallen worden twee zaken door elkaar gehaald en naar voren gebracht; namelijk het Libertarische uitgangspunt en de praktische gevolgen ervan.

Het uitgangspunt stoelt op twee stellingen:

- dat iedereen het onvervreembare recht heeft op zijn leven, vrijheid en eigendommen en
- dat geen mens of groep van mensen geweld mag gebruiken tegen een mens of zijn eigendom.

Elke verdere regel, zoals we die kennen en ook in de SIL principeverklaring voorkomen zijn afgeleiden van de uitgangstellingen en wij dienen deze duidelijk gescheiden naar voren te brengen.

Zover ik weet ben ik nog nooit iemand tegengekomen, die het met de uitgangspunten oneens was.

Wel zal men mensen ontmoeten, die moeite hebben met de praktische uitwerking van deze uitgangspunten.

Deze houden namelijk veelal een totale ommekeer in van wat zij als normaal en goed beschouw(d)en en deze schrikken daarom af.

Dit zou een reden kunnen zijn waarom het Libertarisme zich maar zo langzaam verbreidt.

Ik stel voor om het simpelweg bij de twee uitgangstellingen te houden en ieder voor zich de verdere gevolgen daarvan zelf te ontwikkelen. Of anders deze veel soepeler te presenteren.

Persoonlijk lijkt mij de manier van M. Rothbard in zijn tweede hoofdstuk van "For a New Liberty" zeer geschikt.

Een andere reden waarom het Libertarisme zo moeilijk geaccepteerd wordt zou kunnen liggen aan de zware morele eisen die het aan de aanhanger stelt.

Klinkt misschien raar, maar de bekende Godsdiensten beloven allemaal een heerlijk leven in het hiernamaals.

Volstagen oncontroleerbaar en met niet al te veel inspanning bereikbaar volgens de leer. Zelfs bij afwijkingen zijn er methoden om weer in de gunst te komen.

Het Libertarisme verlangt echter een grote morele inspanning zonder aflat en belooft heel weinig, maar wel nog tijdens het leven. Er moet echter wel persoonlijk hard voor gewerkt worden .... en de mens is eigenlijk liever lui dan moe.

Wie bedenkt een goede "spoonful of sugar to make the medicine go down?"

CONVENTIE

Op 23-24-25 sept. 1988 organiseren ondergetekenden een weekend met als thema "Natuur en Milieu".

De bedoeling is om niet alleen libertarisch te praten of discussiëren maar ook van Hoorn en omgeving te genieten met een groep mensen, die elkaar graag ontmoeten.

In grote lijnen is het programma als volgt:

vrijdag 23 sept: aankomst en diner.
zaterdag 24 sept: lezingen/presentaties
zondag 25 sept: dagtocht Terschelling

De prijs bedraagt f 275,- en is inclusief

- 2 overnachtingen en alle maaltijden
  - dagtocht Terschelling
  - fietshuur op eiland, indien gewenst
  - 2 pers.kamer douche/toilet/TV/telefoon/minibar
- Toeslag éénpersoonskamer f 20,-

Voor degenen die dit weekend willen meemaken, maar de prijs bezwaarlijk vinden, bestaat de mogelijkheid om op de nabijgelegen camping te kamperen.

Voor hen is is dan de kale conventieprijs, dus zonder maaltijden, dagtocht, f 50,-

De kosten van de camping zijn voor rekening van de kampeerder.

Indien er voldoende belangstelling voor is, zal er een wadlooptocht worden georganiseerd.

Wij hopen zo spoedig mogelijk te horen of u deel wilt nemen aan dit unieke weekend.

Stefan van Glabeek

Geversstraat 75
2341 GD OEGSTGEEST
071 - 17.38.10

Cisca de Wilde

Azaleastraat 88b
3051 TJ ROTTERDAM
010-418.66.74 na 18.00 uur

Beginselverklaring:

Wij geloven in **persoonlijke vrijheid**. Iedere menselijke samenwerking moet wederzijds vrijwillig zijn, en de wet mag vrijwillige samenwerking nooit verbieden. Geen enkel mens (of groep) heeft het recht om geweld, dwang, of fraude te initiëren tegen een ander mens of zijn eigendom.

Dat betekent dat wij werken voor:

- de onaanastikbaarheid van persoonlijke en eigendomsrechten.
- de vrijheid van vereniging, contract, woord en verplaatsing.
- de afschaffing van alle sociale rechten: uitvoering daarvan schaadt immers de rechten van anderen.
- vrede en welvaart, voor iedereen.

DE VRIJE MARKT IN EEN ONVRIJE ECONOMIE

Ir. L.H.M. Jongen Jr.

Van het gezegde "sell in May and go away" blijft dit jaar niet veel over. Deze keer is er in Nederland en een beetje in de VS, sprake van een zomer hausse. Hoofdzakelijk onder invloed van de dollar ontstond er extra interesse tot kopen op de Nederlandse beurs.

De vorige keer adviseerde ik Ahold, Akzo, Natned, Van Ommeren, CKK en HAL.

Alleen HAL bleef achter bij het stijgen, de andere en vooral AKZO en CKK stegen nog veel meer dan de rest van de markt. Ik blijf de hier genoemde fondsen adviseren, alleen zou ik CKK niet boven de 82,- kopen.

Verder blijven de adviezen ook praktisch hetzelfde; ga meer in de kapitaal-goederen en grondstoffen. Die laatste via Australische en U.S. mijn-fondsen. Daarbij krijgt u de extra valutastijgingen er gratis bij. De echte stijgingen op het goud- en grondstoffengebied verwacht ik niet eerder dan september, oktober. Dan zal vermoedelijk het dieptepunt in de inflatieangst bereikt worden.

Philips

Voor degenen die - wat moeite willen doen
- een beetje tegen de draad in zijn
- en een meer dan redelijk rendement wensen te behalen

stel ik het volgende Philips spel voor:

Philips liet heel teleurstellende cijfers zien. Vele malen slechter dan de meeste analisten en beleggers hadden verwacht. Vaak en ook deze keer worden tegenvallers extra hard in een (te) grote koersval tot uitdrukking gebracht. Philips ging op het slechte nieuws meer dan 100% achteruit. De cijfers waren er ook wel naar, maar de aandelen waren al goedkoop en achtergebleven. Dat men bij Philips zelf nog enig optimisme ten toon spreidt, heeft te maken met de plannen om nogal wat onderdelen van Philips met boekwinst te verkopen. Dat kan weer betekenen dat het dividend, in overeenstemming met dat optimisme, gehandhaafd blijft.

Stel u koopt 100 aandelen Philips op 31,50. u kunt daartegen de call Philips oktober 35 op 1,- schrijven (u geeft een ander het recht, en u heeft de plicht, om aan die ander als hij het vraagt uw 100 Philips tegen 35,- aan hem te verkopen).

Wat gebeurt er dan? Vermoedelijk weinig. U heeft ze gekocht op 31,50, heeft 1,- gekregen en dus in feite 30,50 betaald. Onder de 30,- zakt het aandeel vermoedelijk niet meer (de opbreekwaarde is meer dan 60,-). Eventueel moet u de aandelen tegen 35,- leveren. Dat is dan in een paar maanden van 30,50 (voor u) naar 35,- gegaan. Oftewel 150% in een heel korte tijd. Vermoedelijk kunt u na oktober wederom de januari call 35 of 40 schrijven EN u krijgt dan tevens dividend in januari.

Kortom u maakt zo'n 20-250% in minder dan 6 maanden. Daar gaan dan nog de bankkosten af en u heeft het risico dan Philips onder de 30,- zakt. Die daling is natuurlijk altijd mogelijk, maar met zo'n traag fonds.... Het minimumbedrag om op deze manier aan mee te doen is 100 aandelen ad 31,30 is 3.150,-. Maar u heeft relatief minder kosten en procentueel een hogere opbrengst, wanneer u 200 of meer 100-tallen koopt.

Veel succes, en eventuele vragen beantwoord ik graag.

"Nu ik U heb aangesteld als zaakwaarnemer, kunt U mij ook zeggen of het aantrekken van een zaakwaarnemer een goed idee was."